فرانگر ۱۱

گزارش خبری، تحلیلی شرکت های جهانی مشاوره مدیریت | سال اول | شماره یازده | هفته چهارم آبان ۱۴۰۵

ریسک بانک‌ها با هوش مصنوعی؛ از نظارت دستی تا هوشمندی مستمر ریسک

BCG
بازطراحی فرایند احراز هویت مشتریان با عامل‌های هوش مصنوعی؛ درس‌هایی از ساخت یک سامانه ۱۱ عاملی

Deloitte.
فناوری ساده‌ترین بخش کار بود؛ شش درس از پیاده‌سازی هوش مصنوعی در تعامل با مشتریان بانکی

Bank of England
پاسخ به نظرسنجی طراحی نسل آینده زیرساخت پرداخت‌های خردانگلستان

KPMG
وضعیت بانک‌های بریتانیا در سال ۲۰۲۶؛ افزایش سهم بانک‌های دیجیتال و مؤسسات وام‌دهی تخصصی

فرانگر+

گزارش خبری، تحلیلی شرکت های
جهانی مشاوره مدیریت

فرانگر پلاس به منظور رصد مستمر و هدفمند تحولات صنعت بانکداری، فناوری‌های مالی و روندهای نوظهور این حوزه در جهان تهیه می‌شود. این گزارش با بررسی فعالیت‌ها، مطالعات، دیدگاه‌ها و اقدامات چهار شرکت مشاوره مدیریت و فناوری پیشرو جهان، یعنی مک‌کنزی، دیلویت، اکسنچر و KPMG، تلاش می‌کند تصویری فشرده، به‌روز و کاربردی از مهم‌ترین موضوعاتی ارائه دهد که می‌توانند برای نظام پولی و بانکی کشور اهمیت داشته باشند. هدف از تهیه این گزارش عبارت است از:

۱. رصد آخرین روندها و جهت‌گیری‌های صنعت مالی و فناوری

۲. بهره‌گیری از تجربه و دانش شرکت‌های مشاوره‌ای پیشرو برای تصمیم‌سازی

۳. شناسایی زودهنگام فرصت‌ها، ریسک‌ها و موضوعات راهبردی آینده

۴. ایجاد یک پنجره هفتگی به تحولات جهانی و تقویت یادگیری سازمانی

در هر شماره، مهم‌ترین اخبار، گزارش‌ها، مطالعات، چارچوب‌ها، اقدامات و دیدگاه‌های منتشرشده از سوی این چهار شرکت در طول هفته بررسی و پس از ارزیابی، موضوعات دارای ارتباط و اهمیت بیشتر برای صنعت بانکداری، فین‌تک و بانک مرکزی ایران انتخاب می‌شوند. محتوای منتخب، در قالب یک مجموعه منسجم ارائه می‌شود تا مخاطب بتواند در زمانی کوتاه، به مهم‌ترین تحولات و بینش‌های موردنیاز خود دسترسی پیدا کند.

مخاطبان اصلی فرانگر پلاس مدیران ارشد، معاونان و مدیران بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی انفورماتیک و شرکت مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر هستند. در سطح بعد، این گزارش برای مدیران ارشد بانک‌ها، شرکت‌های فناوری بانکی، فین‌تک‌ها و سایر فعالان حوزه پولی و بانکی نیز کاربرد دارد.

فرانگر پلاس در نهایت می‌کوشد فراتر از یک گزارش خبری عمل کند و به یک ابزار رصد راهبردی و یادگیری مستمر تبدیل شود؛ ابزاری که ضمن معرفی مهم‌ترین تحولات و تجربه‌های جهانی، به شناسایی موضوعات قابل توجه برای نظام بانکی ایران و ایجاد نگاه آینده‌نگرانه در میان مدیران و تصمیم‌گیران کمک کند.

مطالب این نشریه توسط شرکت مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر تولید و تدوین شده است. بازنشر و استفاده مجدد از آنها، با ذکر منبع و حفظ حقوق پدیدآورنده، بلامانع است.

مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر
FARANEGAR MANAGEMENT
& TECHNOLOGY CONSULTING

McKinsey & Company

تحول مدیریت ریسک بانک‌ها با هوش مصنوعی؛ از نظارت دستی تا هوشمندی مستمر ریسک

مک‌کنزی در این مقاله به بررسی نقش هوش مصنوعی در بازطراحی کارکرد مدیریت ریسک بانک‌ها پرداخته است. استدلال اصلی مقاله این است که بانک‌ها طی دو دهه گذشته سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در ایجاد ساختارهای حاکمیت ریسک، توسعه زیرساخت‌های داده و استقرار مدل‌های مدیریت ریسک انجام داده‌اند؛ اما پیچیدگی محیط مقرراتی و افزایش حجم داده‌ها موجب شده است که واحدهای مدیریت ریسک همچنان با هزینه‌های عملیاتی بالا و فشار منابع انسانی مواجه باشند. هوش مصنوعی می‌تواند این وضعیت را تغییر دهد؛ البته نه صرفاً از طریق خودکارسازی فعالیت‌های موجود، بلکه با بازطراحی فرایندها و مدل عملیاتی مدیریت ریسک.

مقاله پنج تحول اساسی را در این زمینه مطرح می‌کند: نخست، حرکت از مدیریت واکنشی به مدیریت پیش‌بینانه ریسک با استفاده از تحلیل داده‌ها، شناسایی ناهنجاری‌ها و هشدارهای زودهنگام؛ دوم، پایش مستمر و پویای ریسک‌های اعتباری، عملیاتی و انطباقی؛ سوم، استفاده از عامل‌های هوشمند برای تسریع فرایندهای تحلیل، مستندسازی و کنترل‌های مقرراتی؛ چهارم، تعبیه کنترل‌های ریسک در بطن فرایندهای عملیاتی به‌جای اتکای صرف به نظارت‌های پسینی؛ و پنجم، ایجاد سکوهای تحلیلی مشترک و قابل استفاده مجدد برای حوزه‌های مختلف ریسک. مقاله تأکید می‌کند که مسئولیت تصمیم‌های مهم و قضاوت‌های تخصصی همچنان باید در اختیار انسان باقی بماند.

منبع: https://www.mckinsey.com/capabilities/risk-and-resilience/our-insights/the-ai-enabled-risk-function-of-the-future

BCG

بازطراحی فرایند احراز هویت مشتریان با عامل‌های هوش مصنوعی؛ درس‌هایی از ساخت یک سامانه ۱۱ عاملی

BCG در همکاری با شرکت Anthropic، یک الگوی عملیاتی مبتنی بر هوش مصنوعی عامل‌محور برای بازطراحی فرایند شناخت و احراز هویت مشتریان (KYC) ارائه کرده است. نقطه شروع این مطالعه، هزینه و پیچیدگی بالای فرایندهای KYC و مبارزه با جرائم مالی در بانک‌های بزرگ است. طبق برآورد BCG، بررسی هر پرونده KYC می‌تواند بیش از هشت ساعت زمان نیروی انسانی را به خود اختصاص دهد و هزینه سالانه حوزه مدیریت ریسک و انطباق در یک بانک بزرگ جهانی به یک تا دو میلیارد دلار برسد. بخش قابل‌توجهی از این هزینه نیز به فعالیت‌های مبارزه با جرائم مالی مربوط است.

راهکار طراحی‌شده شامل ۱۱ عامل هوش مصنوعی، ۱۷ مهارت قابل استفاده مجدد و سه اتصال مبتنی بر پروتکل MCP به منابع داده داخلی و خارجی است. این عوامل به‌صورت هماهنگ، مراحل مختلف فرایند را از دریافت اطلاعات مشتری، استخراج و تجمیع داده‌ها از منابع متعدد، غربالگری و بررسی‌های تکمیلی تا آماده‌سازی پرونده و کنترل کیفیت انجام می‌دهند. یک عامل مرکزی وظیفه هماهنگی سایر عامل‌ها را بر عهده دارد و بر اساس نوع پرونده، وظایف را به عامل‌های تخصصی واگذار می‌کند. نکته مهم این طراحی،

حفظ نظارت انسانی در تصمیم‌های حساس است. برای مثال، تصمیم نهایی درباره تأیید پرونده یا ارسال ارتباطات مهم به مشتری بدون تأیید تحلیلگر انسانی انجام نمی‌شود. همچنین، کنترل کیفیت مستقل، ثبت سوابق حسابرسی و چارچوب ارزیابی خروجی‌ها در معماری سامانه تعبیه شده است.

BCG نتیجه می‌گیرد که ارزش واقعی هوش مصنوعی عامل‌محور در بانکداری صرفاً به استفاده از تعداد بیشتری عامل هوشمند وابسته نیست؛ بلکه از ترکیب منطق قطعی، مدل‌های مولد، عامل‌های تخصصی، داده‌های معتبر و کنترل‌های انسانی حاصل می‌شود.

منبع: https://www.bcg.com/x/the-multiplier/agentic-ai-kyc-multi-agent-lessons

---

Deloitte.

فناوری ساده‌ترین بخش کار بود؛ شش درس از پیاده‌سازی هوش مصنوعی در تعامل با مشتریان بانکی

دیلویت در این مقاله به تجربه عملی پیاده‌سازی هوش مصنوعی مکالمه‌محور در خدمات بانکی می‌پردازد. موضوع اصلی مقاله این است که ایجاد یک چت‌بات یا دستیار هوشمند برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های مشتریان، از نظر فنی ممکن است نسبتاً ساده به نظر برسد؛ اما زمانی که چنین سامانه‌ای وارد تعامل واقعی با مشتریان و فرایندهای بانکی می‌شود، چالش‌های اصلی در حوزه مسئولیت‌پذیری، دقت پاسخ‌ها، حاکمیت و مدیریت ریسک آشکار می‌شوند.

این موضوع به‌ویژه در حوزه مشاوره سرمایه‌گذاری اهمیت دارد؛ زیرا پاسخ به یک سؤال ظاهراً ساده مالی ممکن است به تصمیمی با پیامدهای اقتصادی جدی تبدیل شود. بانک باید مشخص کند که دستیار هوشمند در چه محدوده‌ای مجاز به پاسخ‌گویی است، چه زمانی باید مشتری را به مشاور انسانی ارجاع دهد، چه کسی مسئول پاسخ نادرست خواهد بود و چگونه می‌توان صحت و قابلیت اتکای پاسخ‌ها را کنترل کرد. مقاله همچنین به اهمیت تعریف مرزهای روشن میان اطلاعات عمومی، راهنمایی مالی و مشاوره تخصصی اشاره دارد.

یکی از نکات قابل‌توجه مقاله، تأکید بر این است که موفقیت هوش مصنوعی مکالمه‌محور به انتخاب مدل هوش مصنوعی محدود نمی‌شود. بانک‌ها باید هم‌زمان فرایندهای کسب‌وکار، ساختار پاسخ‌گویی، دسترسی به اطلاعات معتبر، کنترل کیفیت، نحوه مداخله نیروی انسانی و سازوکار رسیدگی به خطا را طراحی کنند. بنابراین، استقرار موفق چنین فناوری‌ای مستلزم تغییر در مدل عملیاتی ارائه خدمات بانکی و نه صرفاً افزودن یک رابط گفت‌وگومحور به کانال دیجیتال بانک است.

منبع: https://www.deloitte.com/ch/en/Industries/financial-services/blogs/six-lessons-ai-banking-clients.html

پاسخ به نظرسنجی طراحی نسل آینده زیرساخت پرداخت‌های خردانگلستان

بانک مرکزی انگلستان در چهارم نوامبر ۲۰۲۶، پاسخ رسمی هیئت زیرساخت پرداخت‌های خرد (RPIB) به مشورت عمومی درباره طراحی نسل آینده زیرساخت پرداخت‌های خرد این کشور را منتشر کرد. این سند حاصل بررسی ۱۲۱ پاسخ دریافت‌شده از بانک‌ها، شرکت‌های فناوری پرداخت، مؤسسات مالی، شرکت‌های مشاوره‌ای، کسب‌وکارها و سایر بازیگران اکوسیستم پرداخت است. هدف اصلی، تدوین چارچوب طراحی زیرساختی مشترک برای پشتیبانی از نسل آینده پرداخت‌های داخلی و بین‌المللی است.

در این سند پنج محور اصلی برای تحول زیرساخت پرداخت مطرح شده است: افزایش انتخاب و دسترسی به ابزارهای پرداخت نوآورانه و کم‌هزینه، ایجاد قابلیت تعامل میان انواع مختلف پول، تقویت مقابله با تقلب و جرائم مالی، تضمین دسترسی منصفانه و شفاف برای مشارکت‌کنندگان و افزایش تاب‌آوری عملیاتی و مالی زیرساخت پرداخت. همچنین بر ایجاد معماری ماژولار و قابل توسعه تأکید شده است تا زیرساخت بتواند بدون نیاز به بازطراحی اساسی، فناوری‌ها و خدمات جدید را در آینده پشتیبانی کند.

یکی از بخش‌های مهم این گزارش، موضوع تعامل‌پذیری میان انواع پول دیجیتال است. در این چارچوب، امکان تعامل میان سپرده‌های بانکی توکن‌شده، استیبل‌کوین‌های تحت نظارت و سایر اشکال پول دیجیتال مورد توجه قرار گرفته است. همچنین سند به پرداخت‌های برنامه‌پذیر و پرداخت‌های مبتنی بر عامل‌های هوش مصنوعی اشاره می‌کند و بر ضرورت شناسایی هویت عامل، احراز اختیار آن، تعیین مسئولیت در صورت بروز خطا و حفظ قابلیت رهگیری تراکنش‌ها تأکید دارد. از دیگر نکات مهم، ترجیح مشارکت‌کنندگان به مهاجرت مرحله‌ای از زیرساخت فعلی به زیرساخت جدید است؛ به‌گونه‌ای که انتقال ناگهانی و یکباره انجام نشود و سامانه‌های موجود تا زمان اطمینان از آمادگی زیرساخت جایگزین به فعالیت خود ادامه دهند. بر اساس برنامه اعلام‌شده، قرار است طرح کلان زیرساخت جدید در بهار ۲۰۲۷ به شرکت اجرایی تحت مالکیت صنعت تحویل شود.

منبع: Bank of England – the UK's central bank | Response to the RPIB consultation on the Design of the Future Retail Payments Infrastructure

---

تحول داده و تحلیل در بانک مرکزی انگلستان؛ توانمندسازی سازمان برای استفاده ایمن و اثربخش از هوش مصنوعی

بانک مرکزی انگلستان در چهارم نوامبر ۲۰۲۶، سخنرانی بن مارتین، مدیر ارشد داده این بانک، در کنفرانس اروپایی داده و هوش مصنوعی را منتشر کرده است. این سخنرانی به تشریح تجربه داخلی بانک مرکزی انگلستان در تحول داده، توسعه قابلیت‌های تحلیلی و به‌کارگیری هوش مصنوعی می‌پردازد. نکته محوری آن این است که تحول داده و هوش مصنوعی نباید صرفاً به خرید فناوری و توسعه ابزارهای جدید محدود شود؛ بلکه باید به تغییر نحوه دسترسی کارکنان به داده، بهبود همکاری بین واحدها و ارتقای کیفیت

تصمیم‌گیری در سازمان منجر شود. بانک مرکزی انگلستان در این مسیر سه مأموریت اصلی تعریف کرده است: تسهیل کار و تحلیل داده برای کارکنان، برطرف کردن شکاف‌های اطلاعاتی و افزایش ارزش داده‌های جمع‌آوری‌شده و به‌اشتراک‌گذاشته‌شده، و فراهم کردن زمینه نوآوری ایمن و اثربخش، به‌ویژه در حوزه هوش مصنوعی. این مأموریت‌ها بر دو پایه استوار هستند: ایجاد سکوی یکپارچه داده سازمانی مبتنی بر رایانش ابری و سرمایه‌گذاری در تغییرات سازمانی، مهارت‌ها و فرهنگ استفاده از داده. یکی از اقدامات محوری این بانک، توسعه سکوی داده سازمانی (Enterprise Data Platform) است. این سکو قرار است داده‌های موردنیاز حوزه‌های مختلف بانک، از اطلاعات اقتصاد کلان و بازارهای مالی تا داده‌های نظارتی و آماری دریافتی از مؤسسات مالی، را در یک محیط مشترک و تحت حاکمیت مشخص تجمیع کند. هدف، صرفاً ذخیره‌سازی داده‌ها نیست؛ بلکه ایجاد امکان تبدیل داده‌های خام به داده‌های معتبر، قابل استفاده مجدد و آماده تحلیل است. بخش اصلی این سکو در سال ۲۰۲۶ راه‌اندازی شده و انتقال تدریجی سامانه‌ها و خدمات داده به آن در حال انجام است.

در بخش هوش مصنوعی، بانک مرکزی انگلستان از چارچوبی با عنوان TRUSTED استفاده می‌کند. این چارچوب هفت اصل را برای سامانه‌های هوش مصنوعی تعریف می‌کند: هدفمندی، قابلیت اتکا، قابل‌فهم بودن، امنیت، آزمون‌پذیری، اخلاق‌مداری و پایداری. این اصول قرار است تضمین کنند که ابزارهای هوش مصنوعی در کاربردهای مشخص و معتبر استفاده شوند و خروجی آن‌ها از نظر کیفیت، امنیت، مسئولیت‌پذیری و آثار رفتاری تحت کنترل باشد. از جمله اقدامات اجرایی، استقرار سازمانی Microsoft ۳۶۵ Copilot است که تقریباً تمام کارکنان بانک به‌صورت هفتگی از آن استفاده می‌کنند. همچنین نمونه‌هایی از عامل‌های هوشمند اختصاصی توسعه یافته‌اند؛ از جمله AskHR برای پاسخ به پرسش‌های کارکنان درباره حقوق و مرخصی و AskTech برای راهنمایی در مسائل فناوری اطلاعات. دو کاربرد تخصصی‌تر نیز در این سخنرانی معرفی شده‌اند. نخست ARIA یا سامانه بازیابی و تحلیل اطلاعات نمایندگان منطقه‌ای بانک که به تحلیل اطلاعات دریافتی از کسب‌وکارها و شناسایی روندهای اقتصادی کمک می‌کند. این اطلاعات می‌تواند در تکمیل شواهد مورد استفاده کمیته سیاست پولی قرار گیرد. دوم GRACE، یک سامانه هوش مصنوعی مبتنی بر بازیابی اطلاعات است که به کارکنان امکان می‌دهد از طریق رابط ایمیل، اطلاعات و بینش‌های موردنیاز خود را از مخازن دانشی داخلی استخراج کنند. نکته پایانی سخنرانی، اهمیت آموزش و فرهنگ سازمانی است. بانک مرکزی انگلستان تاکنون بیش از ۲۵۰ دوره آموزشی در حوزه داده و ابزارهای تحلیلی برگزار کرده و جامعه تخصصی داده آن نزدیک به ۲۰۰۰ عضو دارد. همچنین ایجاد یک مرکز نوآوری مشترک میان واحدهای داده و فناوری اطلاعات برای حمایت از آزمایش و توسعه راهکارهای جدید در دستور کار قرار گرفته است.

منبع: https://www.bankofengland.co.uk/speech/2026/november/ben-martin-speech-at-data-ai-conference-europe-2026

دستورالعمل جامع تاب‌آوری سایبری و کنترل‌های امنیت پرداخت دیجیتال برای اپراتورهای غیربانکی سامانه‌های پرداخت

بانک مرکزی هند در پنجم نوامبر ۲۰۲۶، دستورالعمل جامع جدیدی برای تقویت امنیت سایبری و تاب‌آوری سامانه‌های پرداخت دیجیتال منتشر کرد. این دستورالعمل با هدف یکپارچه‌سازی الزامات پراکنده قبلی و ایجاد یک مرجع واحد برای اپراتورهای غیربانکی سامانه‌های پرداخت (PSO) تدوین شده است. در این چارچوب، الزامات قبلی مربوط به کنترل‌های امنیت سایبری ارائه‌دهندگان خدمات سوئیچ خودپرداز و همچنین الزامات حسابرسی سامانه‌های پرداخت در یک دستورالعمل واحد تجمیع شده‌اند. این دستورالعمل بر ایجاد سازوکارهای حاکمیتی برای شناسایی، ارزیابی، پایش و مدیریت ریسک‌های فناوری اطلاعات و امنیت سایبری تأکید دارد. همچنین اپراتورهای پرداخت موظف‌اند ریسک‌های ناشی از ارتباط با شرکت‌های ثالث، درگاه‌های پرداخت، تأمین‌کنندگان خدمات فناوری و سایر ارائه‌دهندگان خدمات متصل به اکوسیستم پرداخت خود را مدیریت کنند. این موضوع باید در قالب سیاست‌های سازمانی مصوب هیئت‌مدیره دنبال شود.

از منظر اجرایی، دستورالعمل طیف وسیعی از کنترل‌های امنیتی را پوشش می‌دهد؛ از جمله مدیریت دارایی‌های فناوری اطلاعات، مدیریت هویت و سطح دسترسی کاربران، امنیت شبکه، چرخه عمر توسعه امن نرم‌افزار، آزمون‌های امنیتی، مدیریت آسیب‌پذیری‌ها، حفاظت در برابر بدافزارها، مدیریت رخدادهای امنیتی و تداوم کسب‌وکار. همچنین بر آزمون امنیتی برنامه‌های کاربردی و زیرساخت‌ها حداقل به‌صورت سالانه و استفاده از کنترل‌های چندعاملی برای دسترسی‌های حساس تأکید شده است. نکته مهم در این دستورالعمل، توجه به تناسب الزامات با اندازه اپراتورهای پرداخت است. این مقررات برای اپراتورهای بزرگ و متوسط از زمان انتشار در وب‌سایت بانک مرکزی لازم‌الاجرا شده و برای اپراتورهای کوچک از اول آوریل ۲۰۲۸ اجرایی خواهد شد. در مجموع، این اقدام را می‌توان حرکتی در جهت تبدیل الزامات امنیت پرداخت از مجموعه‌ای از مقررات پراکنده به یک چارچوب جامع حاکمیت، کنترل و تاب‌آوری سایبری در اکوسیستم پرداخت دانست.

منبع: https://www.rbi.org.in/Scripts/NotificationUser.aspx/NotificationUser.aspx?Id=13751&Mode=0

تشکیل کمیته مشورتی فنی بازارهای مالی برای تقویت تعامل بانک مرکزی با بازیگران بازار

بانک مرکزی هند در چهارم نوامبر ۲۰۲۶، از تشکیل کمیته مشورتی فنی بازارهای مالی (TCCFM) خبر داده است. این کمیته در پاسخ به تحولات سریع بازارهای مالی و زیرساخت‌های مرتبط با آن‌ها و با هدف ایجاد یک بستر ساختاریافته برای تعامل بانک مرکزی با فعالان بازار و سایر ذی‌نفعان شکل گرفته است. حوزه فعالیت کمیته شامل بازار پول، اوراق بهادار دولتی، بازار ارز و ابزارهای مشتقه مرتبط با این بازارها خواهد بود. ریاست کمیته بر عهده معاون رئیس بانک مرکزی هند است که مسئولیت اداره تنظیم‌گری بازارهای مالی را بر عهده دارد. ترکیب اعضا نیز شامل مدیران و متخصصان

نهادهای مالی، بانکی، بازار سرمایه و زیرساخت‌های تسویه و پایاپای است. از جمله اعضای معرفی‌شده می‌توان به نماینده بانک دولتی هند، مدیر اجرایی بانک Axis، مدیر خزانه‌داری و تحقیقات اقتصادی بانک ICICI، مدیر بازارهای مالی Citibank India و مدیر شرکت Clearing Corporation of India اشاره کرد. همچنین نماینده‌ای از Morgan Stanley India در این کمیته حضور دارد. مأموریت کمیته در پنج محور تعریف شده است: بررسی کارایی، نقدشوندگی و تاب‌آوری بازارهای مالی؛ شناسایی راهکارهای تعمیق و توسعه این بازارها؛ بررسی مسائل مربوط به معاملات، تسویه، پایاپای و گزارش‌دهی؛ ارزیابی چارچوب‌های عملیاتی و مقرراتی زیرساخت بازار؛ و بررسی تحولات داخلی و بین‌المللی، نوآوری‌های مالی و ریسک‌های نوظهور. بر اساس اطلاعیه، کمیته حداقل هر سه ماه یک‌بار تشکیل جلسه خواهد داد. اهمیت این اقدام در ایجاد سازوکاری دائمی برای انتقال تجربه و دیدگاه فعالان بازار به نهاد ناظر و استفاده از ظرفیت تخصصی بازیگران مختلف در شناسایی مشکلات عملیاتی و تدوین سیاست‌های مرتبط با بازارهای مالی است.

منبع: https://rbi.org.in/scripts/FS_PressRelease.aspx?fn=6&prid=63914

اخبار مهم مالی جهان؛ از بدهی‌های مرتبط با هوش مصنوعی تا افزایش قدرت صندوق‌های پوشش ریسک

مجمع جهانی اقتصاد در پنجم نوامبر ۲۰۲۶، در قالب یک گزارش ویدئویی از مرکز نظام‌های مالی و پولی خود، سه تحول مهم در محیط مالی جهانی را مورد بررسی قرار داده است. محور نخست، افزایش وابستگی سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با هوش مصنوعی به منابع تأمین مالی بدهی‌محور است. با گسترش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های هوش مصنوعی، مراکز داده و ظرفیت پردازشی، نیاز شرکت‌های فعال در این حوزه به تأمین مالی افزایش یافته و این موضوع پرسش‌هایی درباره پایداری مدل‌های تأمین مالی و میزان ریسک اعتباری ایجاد کرده است. در این گزارش اشاره می‌شود که شرکت‌های مرتبط با هوش مصنوعی در دوره مورد بررسی سهم قابل‌توجهی از سرمایه‌گذاری خطرپذیر آمریکا را جذب کرده‌اند. این تمرکز سرمایه‌گذاری در کنار افزایش تأمین مالی بدهی‌محور، می‌تواند ارتباط میان بازار فناوری، بازار اعتباری و ثبات مالی را تقویت کند. در نتیجه، در صورت اصلاح شدید ارزش‌گذاری شرکت‌های فناوری یا کاهش بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، پیامدهای آن ممکن است به بازارهای اعتباری و سرمایه نیز منتقل شود.

محور دوم گزارش به افزایش نفوذ صندوق‌های پوشش ریسک در بازارهای مالی جهانی مربوط است. دارایی‌های تحت مدیریت این صندوق‌ها نسبت به سال ۲۰۱۳ تقریباً سه برابر شده است. این تحول اهمیت بیشتری به نقش مؤسسات مالی غیربانکی در بازارهای سرمایه و مدیریت ریسک‌های سیستمی می‌دهد. محور سوم نیز به راه‌اندازی یک مؤسسه رتبه‌بندی اعتباری در آفریقا اختصاص دارد که هدف آن ارائه ارزیابی مستقل‌تر از ریسک اعتباری و شرایط اقتصادی کشورهای این قاره است. اهمیت

این گزارش برای صنعت مالی در توجه هم‌زمان به دو موضوع است: نخست، پیامدهای مالی و اعتباری موج سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی و دوم، افزایش نقش بازیگران غیربانکی در ساختار بازارهای مالی.

منبع: https://www.weforum.org/videos/ai-debt-investment-hedge-funds-africa-credit-rating-news

وضعیت بانک‌های بریتانیا در سال ۲۰۲۶؛ افزایش سهم بانک‌های دیجیتال و مؤسسات وام‌دهی تخصصی

KPMG در پنجم نوامبر ۲۰۲۶، گزارش سالانه خود درباره وضعیت صنعت بانکداری بریتانیا را منتشر کرده است. این گزارش با بررسی عملکرد ۶۵ مؤسسه اعتباری در هفت گروه شامل بانک‌های بزرگ و سنتی، بانک‌های چالشگر، مؤسسات اعتباری تخصصی، جوامع اعتباری، نئوبانک‌ها و بانک‌های خصوصی، به تحلیل تغییرات ساختار رقابت در بازار سپرده و تسهیلات پرداخته است. یکی از مهم‌ترین یافته‌های گزارش، افزایش رقابت بر سر جذب سپرده و اعطای تسهیلات است. در فاصله سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، سهم مؤسسات اعتباری غیربانکی و نئوبانک‌ها از بازار افزایش یافته است. جوامع اعتباری حدود ۸۴ میلیارد پوند، وام‌دهندگان تخصصی حدود ۵۸ میلیارد پوند و نئوبانک‌ها حدود ۲۵ میلیارد پوند به سپرده‌های خود افزوده‌اند. در مقابل، سهم بانک‌های بزرگ و سنتی از سپرده‌های مشتریان از ۸۵ درصد به ۷۹ درصد کاهش یافته است.

از منظر عملکرد مالی، مجموع سپرده‌های بازار در سال ۲۰۲۵ با رشد ۴ درصدی به ۲٫۳ تریلیون پوند و مانده تسهیلات با رشد ۵ درصدی به ۲٫۲ تریلیون پوند رسیده است. بااین‌حال، عملکرد گروه‌های مختلف یکسان نبوده است. بانک‌های بزرگ از مزیت مقیاس، هزینه تأمین مالی پایین‌تر و کنترل هزینه‌های عملیاتی برخوردار بوده‌اند؛ درحالی‌که برخی از نئوبانک‌ها و مؤسسات تخصصی با فشار بر حاشیه سود و افزایش هزینه‌های عملیاتی مواجه شده‌اند. یکی از بخش‌های مهم گزارش به نئوبانک‌ها اختصاص دارد. این مؤسسات در فاصله ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ حدود ۱۷ میلیون حساب بانکی جدید جذب کرده‌اند؛ اما متوسط سپرده به ازای هر حساب حدود ۱۶۰۰ پوند و متوسط تسهیلات به ازای هر حساب حدود ۳۰۰ پوند بوده است. این موضوع نشان می‌دهد که جذب مشتری و افزایش تعداد حساب‌ها لزوماً به معنای تبدیل موفق مشتریان به کاربران فعال خدمات اعتباری نیست. گزارش همچنین به وضعیت هوش مصنوعی در بانک‌ها می‌پردازد. بیش از نیمی از بانک‌های بررسی‌شده حداقل یک مورد کاربرد هوش مصنوعی با منفعت قابل‌اندازه‌گیری داشته‌اند؛ بااین‌حال، اثر این کاربردها هنوز عمدتاً در سطح بهبود عملکرد واحدهای سازمانی باقی مانده و به تحول فراگیر مدل کسب‌وکار یا شاخص‌های کلان مالی بانک‌ها منجر نشده است. KPMG در نهایت بر اهمیت زیرساخت داده، تاب‌آوری عملیاتی، مهارت‌های تخصصی و تبدیل سرمایه‌گذاری فناوری به رشد پایدار درآمد تأکید می‌کند.

منبع: https://kpmg.com/uk/en/media/press-releases/2026/11/kpmg-state-of-the-banks-2026.html

برمدار هوشمندی؛ به سوی خردمندی

مشاوره مدیریت و فناوری فرانگر
FARANEGAR MANAGEMENT
& TECHNOLOGY CONSULTING

faranegar.net